

Õiguskantsler

Teie 21.04.2017 nr

Meie 17.05.2017 nr 6-1/170613/1702125

Töövõimetuspensioni ja töövõimetoetuse suurus

Austatud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole küsimusega, kuidas läheb võrdse kohtlemise põhimõttega kokku see, et 100% töövõimetu inimene saab (nn vana süsteemi järgi) töövõimetuspensioni vähem kui saab 100 % töövõimetu inimene (nn uue süsteemi järgi) töövõimetoetust.

Riigil on [Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) § 28 lõikest 2 tulenevalt kohustus tagada töövõimetuse korral inimesele abi. Abi andmise tingimused määrab Riigikogu. Riigikogu otsustas 2016. aasta juulist vähenenud töövõimega inimeste toetamise süsteemi ümber korraldada.

Töövõimetoetuse ja töövõimetuspensioni saamise puhul on erinevad nii töövõime hindamise alused, hüvitise saamise tingimused kui ka hüvitise suuruse arvutamise alused. Nii hinnati varasemalt inimese tervisekahjustust ja mil määral ta oli võimeline senist tööd tegema. Nüüd hinnatakse, mis määral saab inimene üldse tööd teha. Samuti hakkab uue süsteemi järgi toetus vähenema, kui inimese sissetulekud ületavad teatud määra. Töövõimetuspensioni puhul vähendamist ei toimu. Töövõimetuspensioni saamiseks oli üldjuhul nõutav teatavas ulatuses pensionistaaž ehk eelneva töise tulu saamine, mis oli ka aluseks töövõimetuspensioni suuruse arvutamisel. Töövõimetoetuse puhul inimese eelnev töötamine rolli ei mängi ning seda makstakse kindla määra järgi.

Töövõimetuspensioni saajal on aga soovi korral õigus taotleda Eesti Töötukassalt enda töövõime hindamist uue süsteemi järgi enne korduvekspertiisi tähtaega. Töövõime ennetähtaegset hindamist taotlema asudes ja sellega uuele süsteemile üleviimist taotledes tuleb arvestada, et:

- uue hindamissüsteemi järgi võidakse leida, et inimese töövõime on suurem;
- kui Eesti Töötukassa on töövõime ära hinnanud, lõpetatakse töövõimetuspensioni maksmine ja vähenenud töövõime puhul alustatakse töövõimetoetuse maksmist;
- kui töövõimetuspensioni saajale on määratud püsiv töövõimetus vähemalt kaheks aastaks ja tema töövõime hinnatakse Eesti Töötukassas senisest suuremaks, ei lange tema

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

töövõimetoetuse summa alla senise töövõimetuspensioni. Töövõimetoetuse saamiseks peab osalise töövõimega inimene töötama, õppima, kasvatama alla 3-aastast last või täitma vähemalt ühte [töövõimetoetuse seaduse § 12 lõikes 1](#) sätestatud muudest tingimustest.

Täpsemad selgitused uue süsteemi kohta leiate [Eesti Töötukassa kodulehelt](#).

Eelnevat arvestades pole alust töövõimetuspensioni ja töövõimetoetuse suuruse erisusi põhiseadusvastaseks pidada.

Jälgin murelikult töövõimereformi rakendumisega seotud probleeme ja püüan aidata probleemide lahendamisele ametivolituste piires kaasa.

Täna Teid pöördumise eest.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise